

Въведение.

Създадена през есента на 1999г. с цел здравна, социална и правна подкрепа сред употребяващи наркотици организацията, 10 години след учредяването си е съумяла с благодарение на много енергия и професионализъм да създаде, докаже и надгради редица добри практики в областта на наркоманиите, проституцията и ХИВ/СПИН. Ефективността и ефикасността на постигнатите резултати подпомагат поддържането на висок статус на различни нива: сред целевите групи, професионални общности и широка общественост.

През годините Сдружение „Доза обич“ е работила по десетки програми и като водеща и като партньорска организация. Част от дейностите и проектите са приключили успешно, други са се установили като устойчиви практики в страната, а трети са в процес на градиране.

В контекста на целите на Сдружението, екипът практикува дейности сред общности практикуващи рисков по отношение на ХИВ/СПИН поведение - употребяващи наркотици, проституиращи мъже и жени, лица лишени от свобода, МСМ. Не преки ползватели на услугите ни са професионални формални и неформални общности и широка общественост.

Работната насоченост на Сдружението е свързана към надграждане на стандартните методики за здравна превенция, посредством стимулиране на поведенческата промяна на индивидуално, групово и общностно ниво и чрез подобряване на социалния статус на клиентите.

Професионалният път на Сдружението е подпомогнат от редица донорски и партньорски организации на регионално, национално и международно ниво, които са представители на държавни общински, неправителствени, общностни и граждански формации.

Екипът на Сдружението е изграден от хуманитарни специалисти – социални работници, психолози. Като външни за организацията ни експерти са медицински специалисти, социолози, прависти и др. През годините екипът развива и обучителния си капацитет и към момента неговите представители са лектори, обучители и експерти по отношение на проблемите в областта на превенцията на ХИВ/СПИН, наркоманиите и проституцията.

Признание за институционалната устойчивост на организацията и професионализма на екипа и, е факта за участието на представители на екипа при сформирани на общински и национални стратегии в областта на наркоманиите и ХИВ/СПИН, в работни групи за изписване на работни критерии и добри практики.

Изписаното до тук е детайлизирано по-долу и оформя Сдружение „Доза обич“, като ефективна структура със стабилен ресурс и капацитет за нови успехи, както в практичен сред целевите ни групи план, в създаването, приложението, изписването и мултиплицирането на добри практики и в теоретично- научен и обучителен аспект.

I. Представяне на Сдружение "Доза обич"

Сдружение "Доза обич" е неправителствена организация регистрирана по описа на БОС със съдебно решение № 3091/ 25,10,1999г.

Сдружението е вписано в централния регистър към Министерство на Правосъдието, като организация с обществено полезна дейност под № 20050221004 на 21,02,2005г.

Сдружението е вписано и в регистъра на Министерство на Труда и Социалната Политика, като предоставящо социални услуги.

според устава на Сдружението, то се управлява от Общо събрание.

Текущата и Изпълнителната власт е приоритет на Управителния съвет на „Доза обич“.

1. BRAND на Сдружение "Доза обич":

Новаторство и ефективност,

Доверие и съпричастност,

Тук и сега

2. ВИЗИЯ на Сдружение "Доза обич":

Свобода на избор за уязвимите групи в гражданско общество, даващо равен шанс за благополучие в социален, здравен и правен аспект.

3. МИСИЯ на Сдружение "Доза обич":

Сдружение "Доза обич" е неправителствена организация обединяваща експерти в областта на наркоманиите и превенция на ХИВ/СПИН.

Акцентът на дейността е поставен върху здравния, социалния и правния статус на представителите на групи, практикуващи рисково поведение.

При своето участие в разработването на местни и национални стратегии и програми, екипът разпространява опита си и добрите практики сред организации и колеги.

"Доза обич" е устойчива организация, както във времето, така и в общественото и междуинституционалното пространство.

4. ОРГАНИЗАЦИОННИ ЦЕЛИ:

Превенция на ХИВ/СПИН и други трансмисивни и полово предавани инфекции, сред хора с рисково поведение.

Изграждане на съвременна мрежа за социална, здравна и правна защита и помощ на употребяващите наркотици в града.

Установяване на нов подход към употребяващите, адекватен на техните нужди и потребности, зачитащ човешкото достойнство.

Осигуряване на качествена помощ и подкрепа.

Повишаване жизнения стандарт на употребяващите наркотици.

Превенция на наркоманиите.

Създаване и участие в лечебни и субституиращи програми за употребяващи наркотични вещества.

5. ЧЛЕНСТВА НА СДРУЖЕНИЕ „ДОЗА ОБИЧ“

1. Коалиция „АнтиСПИН“
2. Централно Източно Европейска мрежа по намаляване на вредите
3. AIDS Action Europe
4. Местен Общински комитет за превенция на ХИВ/СПИН – Бургас
5. Местен Общински комитет по проблемите на наркоманиите - Бургас
6. Граждански комитет по проблемите на наркоманиите – Бургас

6. ФИНАНСИРАЩИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА 2008г.

- Глобален фонд, посредством министерство на Здравеопазването – гр. София
- Национален Център по Наркомании
- Община Бургас
- Европейски социален фонд /Сдружение „Доза обич“ е партньор по проекта. Водеща организация - БСУ/

II. Анализ на работната среда, в контекста на употребата на наркотици.

Сравнителният анализ на средата между периодите 2008 и 2009г. не отчита значими разлики. По-скоро се забелязват бавно протичащи процеси в различни направления. Част от тези процеси са факт, а за други може да се предполага, разглеждайки цялостната картина в страната. Макар и все още, като хипотези те биха могли да се разглеждат и като евентуални прогнози и в този смисъл са важни с цел превенция на различни рискове.

Непроменени фактори от 2008г. , останали актуални и през 2009г.

1. *Употребяващи интравенозен хероин* – между 1000 и 1200 души. В тази цифра са включени и клиентите на субституиращо лечение с метадон или субститол.
2. *Няма употреба в ромска общност.* продължава да е актуален факта за недопускане на употреба на наркотици /изключая инхаланти/ в ромска общност. Има единични случаи, с които самата ромска общност бързо се справя.
3. *Разпространение на наркотици* – по неформални данни от клиентите ни, пазара на наркотици в Бургас е сравнително стабилен. Епизодично той е повлиян от полицейска намеса или преразпределение на пазара, но това се отрязва за сравнително малък период от време – от няколко дни до седмица. Продължават да са в местата за лишаване от свобода, представители на основни групировки за разпространение на наркотици в града.
4. *Други организации,* работещи с активно употребляващи – Каритас.
5. *Метаднови програми* – на територията на града работят две частни метадонови програми, които разполагат общо с над 200 места.
6. *Лечебни структури.* В града ни няма структури, които целево да работят с хора употребляващи наркотици или по проблемите на ХИВ/СПИН. Повечето структури изпълняват и тази дейност, като допълнение на цялостната си работа. Структурите, които са най-активни в работата си употребляващи наркотици /изключая компонентите на програмата/ са РИОКОЗ и ОДПЗС.
7. Продължава да е тенденция липсата на институционална активност по проблемите на наркоманиите. Т.е. ако екипите ни потърсят помощ от структурите те ще окажат подкрепа, но независимо от нас не са активни в усилията си за работа с проблематиката.
8. Засилена е партньорската връзка със Затвора и Пробацията, които проявяват адаптивност и гъвкавост по проблемите
9. *Обществена ангажираност* по проблемите на наркоманиите. По данни на ежегодното проучване на обществените нагласи от Сдружение «Доза обич», може да се каже, че се наблюдава тенденция към повишаване информираността на обществото, както и промяна на нагласите им към положителни такива. Обществото ни продължава да се страхува от наркомания проблем, но за разлика от предходни години го приема като реален и значим и има по изявена толерантност към употребляващите.
10. *Приемане на дейността на Сдружението сред употребляващи наркотици.* Приемането на дейностите сред употребляващи наркотици, както и от

институции, колеги, партньори и широка общественост също е претърпяла промени през годините. Към момента Сдружението и конкретно работата му, ориентирана към понижаване на вредите от употреба на наркотици се приема много по-зряло и професионално.

Нови фактори за 2009г.

1. *Полицейска активност* – През годината се наблюдаваше по-засилена полицейска активност в сравнение с 2008г. Най-силно това се забеляза през летните месеци.
2. Все по актуално става изтеглянето на клиентите към програмите за *субституиращо лечение*.
3. *Повишаващо се влияние на ЕКАД* /европейски градове срещу дрогата/ в гр. Бургас. ЕКАД в качеството си на мощна и мащабна организация в областта на нракоманиите е ориентирана предимно към превенция на разпространението и превенция на тръсенето на наркотици. Факта, че в гр. Бургас е официалния офис и директора за Балканския регион на ЕКАД повишава влиянието на политиката на организацията в града. За разлика от по-предни години /приблизително до 2007г./, към момента структурата е по-либерална към идеологията за понижаване на вредите и няма конфликт на интереси. Тенденцията е към осъвместяване на дейностите в цялостна политика по тоншение на нракоманиите на местно ниво.

Нови за нас, като информация, която се потвърди през 2009г. са данните за употреба на наркотици в близки до Бургас региони.

4. В гр. Сливен се наблюдава употреба на инжекционни наркотици, като е характерно, че се употребява предимно инжекционно метадон. Нямаме данни за броя на употребяващите. наличната ни информация е от гейткипъри, които познаваме на територията на града.
5. Има данни за употреба на инжекционни наркотици в ромската общност в Сливен, но те не са проверени и потвърдени.

Тенденции в целевата група:

1. *Задържане нивото на употреба* на инжекционни наркотици, без да има значително повишаване на броя на лицата.
2. *Интравенозна употреба предимно на хероин*. Спорадично инжекционна употреба на амфетамини или други вещества, но само от клиенти с опит в хероиновата употреба. Не се наблюдава инжекционна употреба при хора, които употребяват само други вещества извън хероина.
3. *Повишена употреба на други вещества, заместващи опиятния ефект*. При промяна на пазара на хероин в града се наблюдава засилена употреба на метадон, съчетани с други медикаменти, което за нас е много тревожна тенденция.
4. *Повишена динамиката*, от гледна точка на употребяващите вътре в целевата общност. Т.е. макар и в количествен аспект употребяващите да са един и същи, като брой, то вътре в общността състава им е променлив. Има такива, които преминават

на лечение към различни програми или са преустановили употреба, както и клиенти, които са започнали от скоро.

5. *Средна възраст на клиентите.* Противоречиви са данните за средната възраст. Като тенденция се разграничават различни възрастови групи.
  - Най-голям процент са клиентите, които са във възраст между 27 - 30 и нагоре години. Това са т.нар. «по-стари» клиенти. Този факт може да се обясни с пика на употребата през 2000-2003г., когато тези клиенти са били малко над 20 годишни.
  - Втората възрастова група е тази на хората между 20 и 26г., в която се наблюдава най-малък процент на употреба на хероин.
  - Следващата група са младежи във възраст около 18г. Тенденцията е в тази възрастова група, експериментирането с различни видове вещества и частично продължаване на употребата им. Тревожен е факт, че експериментирането се установява, като част от културата на младите хора.
- При сравнение в процентно съотношение най-висок е процентът на хората, които са започнали да употребяват около 2000г., след което 2004-2008 има спад на употреба на хероин и към момента има завръщане, но предимно, като експериментална употреба / 2009г./
6. *Няма районирането на употребата.* Клиентите ни се движат по-индивидуално и са по-разпръснати.
7. *Липса на общност,* сред употребяващите наркотици. Употребата е все по-скрита и индивидуална.
8. *Висока миграция* на групата, както извън страната, вътре в нея и в самия град.
9. *Променен поведенчески модел на употребяващите наркотични вещества,* към повече индивидуализиране.
10. *Наблюдава се спорадична полиупотреба.* Малка част от клиентите ни комбинират хероина с други вещества.
11. *Извън сферата на хероина най-често се употребяват амфетамини* и други стимуланти /не инжекционно/. Много висок е процента на употреба на амфетамини и други клубни дроги, в сравнение с употребата на хероин. И този факт може да се разгледа, като елемент от културата на порастването. От друга страна, клиентите употребяващи амфетамини не осъзнават множество рискове и последствия за това. Употребата е подчинена на мита, че амфетамините са почти безвредни, особено съотнасяйки ги към хероина.
12. *Повишен брой на употребяващи наркотици, които са осъдени* и излежават присъда в Затвора – Бургас.
13. *Повишен брой на клиенти насочили се към метадоново лечение.*
14. *Актуалност на рефлексията* за хероинова употреба към по-малките населени места, като в това число се наблюдава и изместване на употребата на хероин от Центъра на Бургас, към определени квартали и/или по-малки градове – напр. Поморие.
15. *Понижава се броят на клиентите, които имат трудова заетост.* Сравнявайки с наблюденията ни от 2008г., през 2009 много по-малък процент са ангажирани в трудова дейност. Работата, ако осъществяват такава е свързана предимно със строителство и тя е спорадична.
16. През последните месеци на годината значително е увеличен броят на клиентите, взели решение за лечение в комуните РЕТО и Бетел.

III. Реализирани проекти в направление наркомании:

Реализираните проекти през 2009г. От Сдружение „Доза обич“, в направление наркомании се разделят на две големи направления: понижаване на вредите от употреба на наркотици и алтернативи за лечение на наркоманната зависимост. Съответните проекти са:

В контекста на понижаването на вредите от употреба на наркотични вещества

- Превенция на ХИВ/СПИН сред употребяващи наркотични вещества.
- Превенция на ХИВ/СПИН, ППИ и трансмисивни инфекции сред лица употребяващи наркотични вещества, лишени от свобода в Бургаски затвор.
- Превенция на свръхдоза сред употребяващи наркотични вещества.
- Превенция, скрининг и лечение на Туберкулоза сред употребяващите наркотични вещества.

В контекста на предлагането на алтернативи за лечение на наркоманната зависимост:

- Консултативно информационен център по проблемите на наркоманиите.

“Превенция на ХИВ/СПИН сред употребяващи наркотични вещества”. **Дейности и резултати.**

1. Цели, ориентация и организация и на работата

Цел: Превенция на ХИВ/СПИН сред употребяващи ПАВ

Подцел: Понижаване на вредите от употреба на наркотични вещества. Повишаване на цялостния здравен, социален статус на клиентите и промяна на поведенческите нагласи в посока повишаване грижата за себе си.

Проследявайки потребностите в целевата група и процесите на промените в групата, екипът си постави следните конкретни задачи.

- достигане до оптимален брой клиенти
- постоянство в предлагане на услугите
- разширяване на териториалния обхват, с цел покриване на потребностите в райони, където има нужда от дейността ни.
- повишаване качеството на услугите, като основен двигател на посланието за поведенческа промяна.
- обхващане на клиенти, които са на ниво експериментална употреба с цел ранна вторична превенция.
- постоянство в дейностите и услугите с «по-старите» клиенти, като акцента на дейността е поставен върху качествена работа с тях свързана с консултиране и повишаване на информираността. клиенти.

- поетапно овластяване на клиента в грижа за себе си, като крайна цел на превантивната работа. Овластяването на клиента се случва посредством провокиране на неговата активност и избягване на «безпомощното» му поведение.
- мултиплициране на знанията и нагласите на клиентите, посредством сътрудници от общността.

2. Организация на работата:

През 2009г. нямаше периоди на прекъсване на дейността. Тя бе организирана и изпълнявана от.

- Координатор– Координира материалния, човешки и финансов ресурс. Управление и администриране на задачите.
- Аутрич – работници – 5 души - приоритет на дейността им е техническото изпълнение на аутрич дейностите, проследяване на промените, отдиференциране на тенденциите и активно участие при вземането на текущи решения.
- Счетоводител – Осчетоводява финансовата документация. Изготвя финансов отчет.
- Медицинска сестра – изпълнява малки медицински манипулации и взема кръв за тестване.

3. Използвани Методи :

3.1. за достигане до групата

класически аутрич; «домашен аутрич» ; «обмен на телефон» ; мобилен аутрич ; дроп-ин център ; стационарен обмен ; «гейткипъри»

3.2. подпомагащи методи - насочване от други структури, които работят пряко или косвено с УИН; кампании; тематични «партита»; епидемиологични изследвания.

3.3. при работа с целевата група – индивидуална работа /оценка на потребностите/; групово работно; кризисни интервенции; мотивационно интервю; консултиране; водене на случай ; насочване; други

4. Услуги

4.1. Материални услуги

- Предоставяне консумативи за инжектиране ; сламки за смъркане ; Предоставяне на презервативи, лубриканти, тестове за бременност; Витамини ; Освежителни напитки - кафе, чай и пакетирани захарни изделия ; Кръвни тествания в общността

4.2. Услуги насочени индиректно към здравна превенция, посредством стимулиране и повлияване на поведенчески промени.

За качествено осъществяване на превантивни дейности базисните дейности са свързани освен с разпространение на консумативи и с промяна на нагласите на клиентите към личното си здраве, а от там и промяна на поведение и вътрешни норми. макар и трудно осъществими и измерими екипът полага усилия и в тази насока. Услугите, които предлага в това направление са:

- консултиране със здравна насоченост.
- консултиране със социална и психологическа насоченост.
- пред и следтестово консултиране
- водене на случай – при хора, които се нуждаят от по-интензивна подкрепа.

- Насочване към структури за лечение, помощ и подкрепа
- други

5. Резултати

5.1. Обхват на целевата група по терени

През годината сме работили на 20 различни терена за аутич

Според местонахождението им:

- 14 са в гр. Бургас
- 6 са извън града /Ямбол, Сливен, Сл. бряг, Поморие, Созопол, Несебър /

Ежедневно посещаваните терени през годината са 5, а останалите са спорадични в зависимост от миграцията на целевата група, сезонната миграция, полицейска активност и други външни фактори.

Според постоянството на работата са:

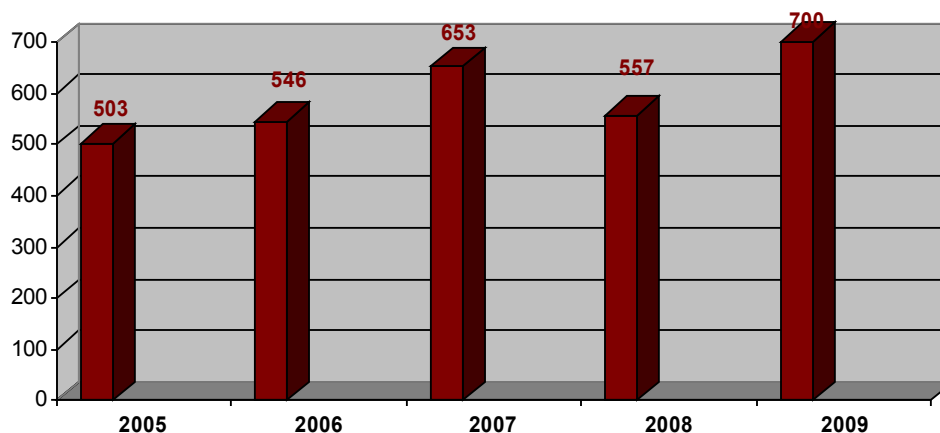
- Постоянни – 7 терена /5 в Бургас и 2 извън Бургас/
- непостоянни / в зависимост от миграцията - мобилни/ - 8 терена/по комплексите/
- сезонни – 4 терена
- ежедневно работи в дроп-ин центъра към програмата

Според посещенията:

- ежедневни – 5 /четири терена + дроп-ин центъра/
- ежеседмечни и/или по рядко – 15 терена

5.2. Индивидуални клиенти.

Индивидуални контакти

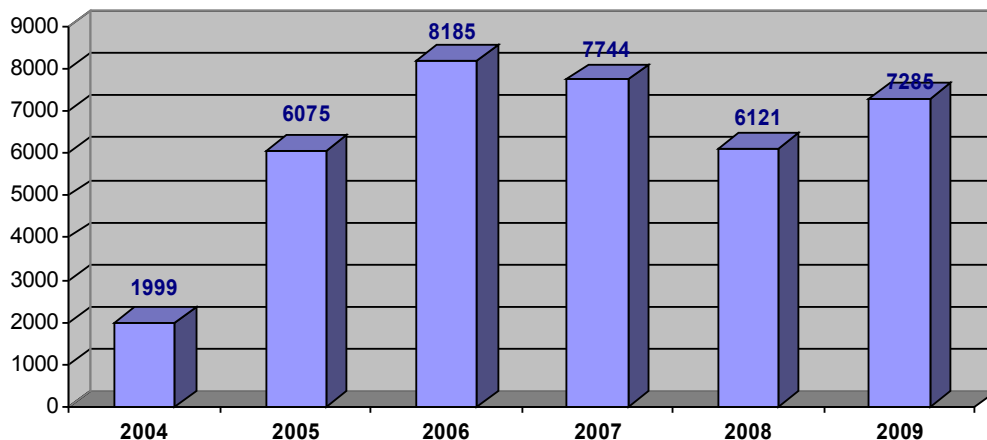

Както се вижда от графиката, достигнатите индивидуални клиенти повишават броя си в сравнение с 2008г. Този факт, на фона на понижаването употребата на инжекционен героин за страната се дължи според екипа на следните фактори:

5.3. Достигнати нови клиенти – 140. Причините за високия брой новодостигнати са същите, както и за индивидуалните контакти.

5.4. Осъществени контакти.

Общ брой контакти по години

4.5. Разпределението на общите 7285 контакта през 2009г. е:

Разпределение на директни и референтни контакти

5.6. Други данни

- Консултации в социалната и психологичната сфера – над 500.
- Изследвани 50% от достигнатите клиенти.
- По- висок процент от клиентите посещават екипите ни със средна честота над 13 пъти годишно.
- Наблюдава се и повишение на клиентите търсещи лечение на зависимостта и по този повод са насочени към външни структури.
- Обучени и работили за организацията ключови сътрудници са 8, като средно на месец работят по 3 – 4 ключови сътрудника.
- Мъже /жени – поддържа се съотношението 81 към 19% - отмита се минимална промяна от 2008г., когато съотношението е било - 88/12%
- Етнос – 99% от употребяващите в Бургас са българи. 1% от клиентите са роми, достигнати на територия извън Бургас.
- Тестувани клиенти: ХИВ/СПИН, Сифилис, Хепатит В, Хепатит С – 287 души.
- Най-висок процент обхващане на клиентите се наблюдава посредством дроп-ин центъра, следван от мобилния аутрич. През 2009г. най-ниски резултати дава класическия аутрич.

5.7. Качествени показатели и процеси.

През цялата 2009г. на екипа работещ сред употребяващи наркотици, според външни фактори се налагаше периодично да ревизира и променя оперативните си планове.

Най-общо в качествен план работата бе ориентирана към повишаване информираността на клиентите, в здравен аспект, промяна на поведението им към по-щадящо тяхното здраве, овластяване в отговорност и грижа за себе си и частично за някои клиенти – поемане на отговорност за разпространение на информация към други клиенти. На фона на горните задачи, условно наречените качествени показатели и постигнати резултати бяха следните:

- Индивидуално ориентирания подход към клиентите подпомага по-добре индивидуалната промяна. Конкретни резултати не могат да бъдат изведени, но по наблюдение на сътрудниците на терен при по-голям процент от клиентите са отворени процесите на промяна.
- Повишава се броят и на клиентите /предимно то по-старите ни клиенти/, които демонстрират овластяване в повече грижа за себе си.
- Повишено е усещането за важност на част от клиентите, което прераства в по-висока инициативност и подпомагане на работата ни. Най-силно изразено е това при гейткипърите.
- Продължава да се акцентува върху груповата работа с клиенти, посредством ежеседмични «тематични партита». Посещаемостта на клиентите е противоречива, но ангажираността по време на самото събитие е висока.
- Акцент през годината бе и консултирането на клиентите, като част от качествената им промяна. Консултирането по различни теми е част от ежедневния ви контакт с клиентите, но въпреки всичко то се проследява отделно от рутинния контакт тъй като е основна част от процеса на промяна на клиента. Консултациите и през 2009г. бяха в ориентирани, като здравни, психологични и социални.
- През годината се наблюдава и повишение на вътрешното за общността, разпространение на информация.

5.9. Оценка на въздействието на Програмата сред целевата група в областта.

Въздействието върху целевата група е комплексно от работата на екипите от години назад. Ефективността на процесите през последната година не биха могли да се разглеждат отделно, тъй като те са част от надграждането на предходни усилия.

По отношение на целите за търсено въздействие, ние разделяме най-общо клиентите си на три големи групи:

Нови клиенти ;По-стари клиенти – от 2-3 години назад; Клиенти, които са от дълги години в програмата – над 3г.

Макар, че въздействието е индивидуално, в зависимост от познанството на клиента с организацията и неговата активност, се наблюдават следните характеристики:

Нови клиенти:

- Постепенно привикване към програмата. Не много постоянни в посещаемостта си.
- Не особено висока здравна култура, по отношение на вторичните рискове от употреба.
- Не отчитат осъзнано рисковете от употребата и по-скоро се водят от вътешните норми в групата.
- Лесно се повлияват от други клиенти.

Целите при тях са да постоянстват в посещенията си в програмата и да употребяват само чисти консумативи. В контекста на тази цел, програмата е ефективна ако честота на контактите е над 10 за година. При по-висок процент от клиентите, това се случва.

По-стари клиенти – от 2-3 години назад

- Клиентите вече имат изградени навици да посещават програмата.
- Имат навици да са постоянни в използването на чисти консумативи и да си правят периодични тестувания.
- Имат по-индивидуален подход към употребата.

Целта ни при тези клиенти е повишаване на знанията за здравните рискове и постепенно овластяване в грижите за себе си. Консултирането и по-задълбочената качествена работа с тях е неделима част от процесите и основен метод за въздействие.

Ефективността от положените усилия биха могли да се измерят посредством броя и честотата на проведените консултации и промяната в поведението на клиентите, към по-щадящо личното и това на околните здраве.

Клиенти, които са от дълги години в програмата – над 3г

- Клиентите са постоянни в програмата
- Имат обем от знания в целевите области.
- По-активни са и осъзнават отговорността за личното си здраве.

Целта ни при тези клиенти е да бъдат обучени /тези, които имат ресурс/за разпространение на информацията и консумативи вътре в общността, като гейткипъри.

Съдейки по увеличени брой на гейткипърите в сравнение с 2008г., броят на достигнатите от тях клиенти, броят на доведените нови хора, разпространените консумативи, активността и ангажираността им в работата, може да се каже, че дейността е ефективна.

Организирана по този начин работата ни позволява въздействието на клиентите да бъде директно и индиректно. Това обезпечава потребността от постоянство и различни подходи при предоставянето на информация и консумативи.

6. Социологически изследвания

Екипът проведе текущото изследване на нагласите на широката общественост. Събраните данни до момента са от 2006, 2007, 2008, 2009г.

Ограничаване разпространението на Туберкулозата сред употребяващите наркотици.

1.Цели и задачи

- Превенция на Туберкулоза сред употребяващи наркотични вещества.
- Проследяване на разпространението на ТУБ.
- Ограничаване разпространението и.
- Капсулиране разпространението и интервенции, свързани с подобряване на здравния статус на боледуващите от ТУБ.

2.Организация на работата

Работата ни през 2009г. премина през няколко основни етапа, които бяха ключови за стартиране и разработване на една нова дейност, каквато е ограничаването на ТУБ сред употребяващи наркотици. В улеснение на развитието на програмата имаше редица предпоставки:

- налице бе създадена и работеща организация с опит в дейности с употребяващи наркотици.
- контакт с целевата група.
- разработени работни терени, дроп-ин център и други материални активи – напр. микробус, лека кола и др.
- познаване на спецификите и характеристиките на целевата група.
- добро реноме на организацията сред останалите институции в града и широката общественост.
- опит в управление на проекти и умения за поддържане на партньорски взаимоотношения и работа в екип.
- На база на съществуващите предпоставки за работа етапите на развитие на дейността бяха следните:
  - Обучение на екипа със спецификите на заболяването туберкулоза, етапите на болестта, необходими изследвания и т.н.;
  - Изготвяне на оперативен план за работа на екипа в гр. Бургас.
  - същинска работа с клиенти, която включваше:
    - запознаване на клиентите с болестта, предпоставките за развитието и последствията от нея.
    - Превенция на туберкулоза сред целевата група – разпространение на ЗОМ, индивидуални и групови консултации и провеждане на информационни срещи с клиенти.
    - Провеждане на скрининг в целевата група за установяване изходни данни за риска от туберкулоза – попълване анкетни форми, насочване към лечебни заведения и мотивиране за изследване.
    - Мотивиране, насочване за лечение.

- Проследяване на постоянството в лечението и подпомагане достигането до близкото обкръжение на заболялите.
- Мобилизиране на целевата група по проблема туберкулоза, чрез обучение на гейткипъри.
- Сътрудничество и съвместна дейност с лечебните заведения за ефективно лечение на лице от целевата група.

3.Използвани методи

Методиката на работа за достигане на целевата група, както и териториалното покритие са същите както и при проекта за превенция на ХИВ/СПИН поради сходството на дейностите. Основен метод за работа остава аутричът и дроп-ин центъра с прилежащите му подвидове.

При същинската работа методите са:

- За скрининг на ТУБ – използва се анкетна форма, оценява наличните рискови фактори и поведение.
- С цел превантивна работа – разпространение на информация, посредством ЗОМ, устно предаване на информация, дискусии.
- Изследвания – на терен се вземаше секрет за изследване и се правеше МАНТУ на желаещите клиенти. За целта бе назначена мед. Сестра.
- Други методи са: мотивационно интервю и разговори с клиента. Не маловажно, без да е описано като конкретен метод е постоянството във връзката с клиента, ангажираността към неговия проблем, както и партнирането при лечението и проследяването на развитието на болестта.

4.Резултати

- Брой контакти с цел превенция на ТУБ – 917.
  - Проведен скрининг на 381 души.
  - Проведени изследвания на 72 души.
  - Проведени 817 консултации на тема ТУБ.
  - Разпространени 800 ЗОМ.
  - Открити клиенти с ТУБ – 2-ма
- един с латентна форма. Профилактично приемаше необходимите лекарства
  - един с БК+. Успешно лекуван в стационар и необходимото последващо лечение
    - Наблюдава се повишено знание по отношение на ТУБ.
    - Проведени две еднокдневни групови обучения по проблемите на ТУБ с цел подготовка на гейткипъри.

5.1. Други резултати:

- През годината бе осигурено успешно сътрудничество с ОПФЗ – Бургас. С персонала на болницата се поддържаха добра комуникация и разбирателство по отношение на препращането и проследяването на клиентите. Специалистите от ПФЗ обучиха екипа на Сдружението за спецификите на ТУБ, нашия екип съответно ги запозна със спецификите при работа с употребяващи наркотици.

- Поддържаше се сътрудничество по повод на проследяването разпространението на ТУБ и с метадоновите програми в града .От програмите болни от ТУБ не бяха достигнати.
- Проведена бе и една кампания, сред широката общественост по повод световния ден за борба с ТУБ.

6. Изводи и тенденции:

- Сред целевата група в града няма голямо разпространение на ТУБ. Въпреки, че предполагаемият имунитет на нашите клиенти не е много висок, все пак влияние оказва и факта, че нямаме употребяващи от ромски произход.
- Клиентите ни без съпротиви приемат всяка нова за тях информация.
- Опитът и позициите на Сдружението улесняват установяването в пространството на различни програми свързани с наркоманиите.

"Консултативен център за употребяващи наркотични вещества"

Проектът за функциониране на Консултативния център в гр. Бургас за поредна година бе предизвикателство за екипа на Сдружението. Основните фактори и предпоставки, отразяващи се върху дейността му са:

- Финансиране. Финансирането през 2009г. бе следното:
  - 01,12,2008 – 31,03,2009г. – НЦН гр. София
  - ноември 2009г. – бяха предоставени средства от община Бургас, които макар и минимални покриха част от разходите през годината.
  - декември 2009г. – април 2010 – НЦН гр. София
  - предоставеният труд от специалистите бе почти доброволен.
  - поддръжката на центъра се обезпечаваше, благодарение на съществуващи други програми и факта, че КЦ се помещава в офиса на Сдружението.
- работа на специалисти – финансирането на центъра повлия и неговата работна схема. КЦ няма възможност да изплаща възнаграждения на т.нар. външни специалисти – психиатър, психолог, фамилен терапевт. Това се случваше спорадично през годината или по възможност при насочване се поемаше от клиентите и техните близки.
- КЦ продължава да е единственото място в града, предлагащи подобни услуги.

1. Цели на проекта:

Предоставяне на алтернативи по въпросите на наркоманиите в направление – лечение на зависимостта и повишаване уменията за справяне с проблема наркомания в аспект широка общественост.

2. Ползватели на услугите:

- употребяващи наркотици
- родители и близки
- широка общественост

- ангажирани професионалисти

3. Дейности и услуги:

Дейностите по настоящия проект бяха ориентирани в следните направления:

- а/ Работа в направление лечение и насочване за справяне със зависимостта, което бе ориентирано в дейности с клиенти употребяващи наркотици и техните родители и близки.
- б/ Информационна част от дейността, целяща популяризиране сред широка общественост и предоставяне на информация на ангажирани структури и заинтересовани лица за употребата и влиянието на наркотичните вещества.
- в/ управление и вътреекипна работа.

4. Достигане до целевата група:

Осъществява се посредством съществуващата аутрич програма, разпространение на стикери и флаери из ключови места в града, разпространение на информация сред професионалисти и косвено, работещи с употребяващи наркотици – фармацевти, лекари, учители и др.

5. Работа с клиенти в КИЦ, включваща:

- Първичен контакт. – осъществява се от социален работник.
- Оценка на нуждите на клиента – осъществяваше се от социалния работник.
- Насочване, в зависимост от проблема към най-подходящия специалист или служба.
- Водене на случай и Консултиране. Консултирането се извършва индивидуално за всеки клиент от социален работник, с надградени знания в областта на наркоманиите и консултантската дейност.
- Социално консултиране
Спорадично се предлага:
- Фамилно консултиране; Психологично консултиране; Здравни консултации

6. Методи и подходи за работа с клиенти:

- Първичен контакт.
- Оценка на случай.
- Водене на случай.
- Динамично интервю.
- Кризисни интервенции.
- Консултиране. /психологично и социално/
- Мотивационно интервю
- Когнитивно поведенчески подходи
- Посредничество и насочване. .

7. Работна схема за работа с клиенти:

Работната методика не е променена, в сравнение с тази от 2008г. В настоящите условия на труд екипът счита, че тя е най-подходящата и ефективна за постигане на търсените резултати.

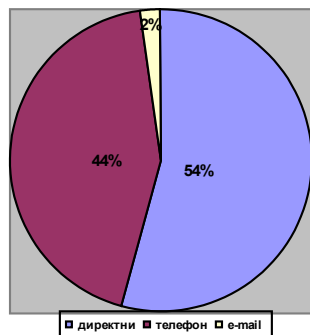
8. Резултати

8.1. Количествено измерими резултати:

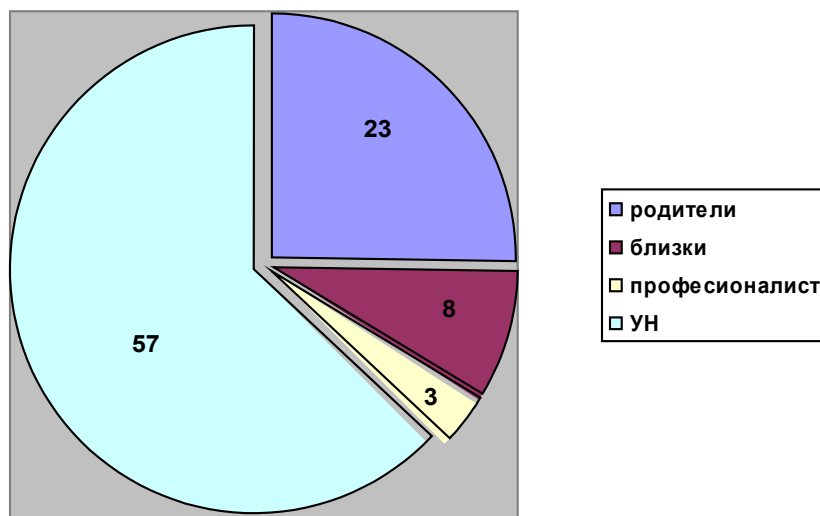
С Клиенти на КИЦ.

Първичен контакт: 94 различни души.

- В зависимост от начина на осъществяване на контакта:

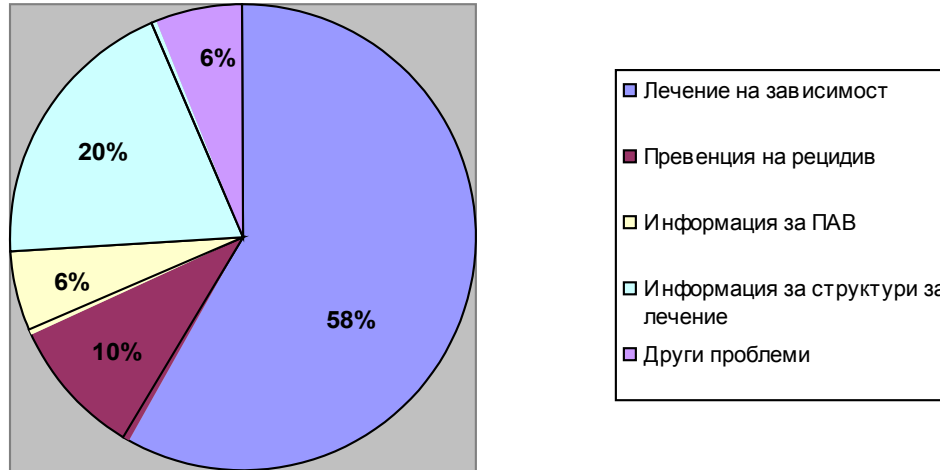

- В зависимост от това, кой търси контакта, данни те са следните:

При проследяване на данните се вижда, че се понижава броят на родителите, които търсят контакта за сметка на употребяващите наркотици. Не се потвърждава първоначалното очакване на екипа родителите и близките ад са по-активни в търсенето на подкрепа. Логичното обяснение за тези факти, биха могли д се намерят в ситуацията на Сдружение „Доза обич“, а конкретно – аутрич програмата ни достъпа и доверието до целевата група. Пропорционално на очакванията на екипа професионалната общност не насочва много клиенти към консултативния център.

- В зависимост от повода за контакта:

- Най – висок процент /58%/ е потърсена подкрепа за лечение на зависимостта.
- Следван от превенция на рецидив – 10%
- Информация за ПАВ /от родители предимно/ - 6%
- Търсещи информация за конкретна структура за лечение – 20%
- Други социални и здравни проблеми -6%

Контакти

През 2009г. са проведени общо 178 директни контакта. От тях:

- Продължително консултиране – 114 срещи за 13 души.
- Насочени:
  - след оценка на случай, към различни структури – 25 души
  - към специалисти на месно ниво /психиатър и фамилен терапевт/ - 6 души
  - към здравни специалисти – 17 души.
  - Водене на случай със засилена социална проблематика – 3 души
  - останалите са останали на ниво първичен контакт.

9. Постижения и трудности:

- за постижение за 2009г. считаме, че е продължаването на функционирането на КЦ въпреки непостоянното финансиране.
- Други положителни факти са, че КЦ продължава да добива популярност предимно в средите на употребяващите наркотици, които са и основана целева група по проекта.
- Надграждането на капацитета на екипа работещ в КЦ и в следствие на ресурсите на самия КЦ.
- Основна и значима трудност е непостоянството на финансирането на центъра което не позволява отделянето на работен екип само в тази насока, плануване и съответно изпълнение на оперативни планове, стабилизирането и надграждането на дейностите му.

10. Изводи и тенденции:

- Една от наблюдаваните тенденции е че в центъра търсят услуги предимно клиенти с хероинова употреба. Клиенти с амфетаминова или друга употреба не са ни посещавали. Според нас все още употребяващите амфетамини не приемат употребата си като рискова.
- Клиенти с други зависимости – хазарт, алкохол също не посещават КЦ.
- Клиенти посещаващи КЦ с цел насочване към други структури идват със заявка за конкретна структура, а не за оценка и насочване. Най-често се осъществява насочване още след първа среща.
- При нужда от оценка на случая и мотивиране, преди насочване това се случва със средна честота 2-3 срещи с клиента.
- Според данните от предните две години се очертава потребност от по-дългосрочно консултиране без излизане от града.
- Родителите търсещи подкрепа най-често не успяват да мотивират децата си за посещение в КЦ.
- Родителите не са склонни да посещават фамилни консултации. Малък процент са тези, които определят проблема със зависимостта като общ. Общи за тях са следствията от зависимостта, а не първопричината.
- Професионалистите, които пряко работят в областта на наркоманиите почти не насочват клиенти към центъра. Най-често насочените са от лекари, които имат информация за КЦ.
- Въпреки разпространението на информация за КЦ в училищата в града, педагогическите съветници не насочват клиенти.
- Основна тенденция или извод от работата ни е че установяването на КЦ, като структура е в процес, който се нуждае от постоянство и целенасочени и планирани усилия.

Превенция на Свръхдоза – Проект „Спаси живот”.

1.Цел на проекта:Намаляване случаите на свръхдоза сред употребяващите наркотици
Проектът се осъществява в контекста на понижаването на вредите от употреба на наркотици. Конкретно цели да превантира предпочизиране и по този начин да допринесе за запазване на здравето на клиентите.

7. Работни задачи и дейности:

Работата по поректа бе организирана посредством провеждане на групова работа с клиенти на порграмата и предоставяне на информация за рисковете, следствията и начините за евентуално преодоляване на предозирането.

- Обучение на екипите.
- Провеждане на групови тренинги сред УИН в грл Бургас
- Индивидуална и групова превенция на свръхдоза при работа на терен;

8. Резултати

- Проведени 11 тренинга.
- Брой лица, обхванати от проведените тренинги – 58 клиента

Характеристика на участниците:

- Средна възраст на обучените клиенти – 27 години.
- Пол: 15% - женски пол, а 85% от мъжки пол.
- Употребявано вещество
  - 90% от участниците в проведените тренинги употребяват само **хероин**.
  - 3% - от клиентите на въпроса за употребяваното вещество посочват, че употребяват системно хероин в комбинация с метадон и хероин в комбинация със стимуланти.
  - 7 % - се включиха в специално организиран тренинг за проституиращи мъже и жени, които употребяват стимуланти.
- Години употреба – средно 7 - 8 години.
- Семейен статус – 86 - несемейни, а 14 % - семейни.
- Образование: 67 % - средно образование, 25 % - основно образование, 6 % - висше образование и 2 % - нямат завършено образование.

Превенция на ХИВ/СПИН и СПИ сред лишени от свобода в Бургаски Затвор.

1. **Цел:** Превенция на СПИ сред лишени от свобода, посредством повишаване на информираността, мотивация за поведеческа промяна, достъп до презервативи и изследвания.
2. **Целеви групи:**
  - Лишени от свобода, излежаващи присъда в Затвора – Бургас самоопределящи се като принадлежащи към групата на мъже, които правят секс с мъже;
  - Лишени от свобода, излежаващи присъда в Затвора – Бургас с рисков поведение по отношение на употреба на психо - активни вещества.

3. Организация на работата

- Поддържане на добро сътрудничество със Затвора – Бургас – партниране при подбора на участници и администрирането на процеса, поддържане на добра комуникация относно актуалните проблеми, свързани с групата
- Същинска работа – подбор на участниците в група, изговяне на съобразена с потребностите на групата програма, провеждане на груповата работа
- Екип – подбор на екипа и повишаване на знанията по отношение на специфичната работна среда и динамиката на груповата работа

3. Резултати

3.1. Количествени резултати:

- Проведени са 4 групи /една за представители на МСМ общността в затвора и три с лишени от свобода, употребявали психо-активни вещества
- Взели са участие 45 индивидуални клиента
- Осъществени са 138 директни контакта с тях
- Етническата принадлежност на участниците е:

1. 15% роми
2. 85% българи /като 100% от участниците в групата за лишени от свобода, употребявали ПАВ са българи/

Представителите на втората целева група, а именно: лишени от свобода, с рисково поведение по отношение на употреба на психо - активни вещества, са употребявали:

- хероин /интравенозно/ - 80%
- стимуланти – 20%

3.2. Друго:

- Работните теми са разделени в няколко категории: ХИВ/СПИН и АРТерапия; ППИ ; Хепатити; Видове ПАВ; Употреба, злоупотреба, зависимост
- Методи на работа: дискусии; интерактивни методи; лекционни; обмен на опит; извеждане на лидери, с цел мултиплициране на знанията

4. Тенденции

- Повишен брой на употребяващи наркотици, които са осъдени и излежават присъда в Затвора – Бургас.
- Повишено ниво на мотивация на участниците в груповата работа.
- Повишена популярност на програмата като цяло сред лишените от свобода в Затвора – Бургас.
- По-високо ниво на доверие от страна на персонала и по-дъбър подбор на групите.

IV. Осигуряване на здравни и социални алтернативи за проституиращи мъже и жени.

1. Анализ на работната среда в контекста на предлагането на платени сексуални услуги.

Още през 2008 г. се наблюдаваха динамични промени, свързани пряко или рефлектиращи върху предлагането на платени секс услуги. През 2009 г. продължиха да се задълбочават най-вече промените във вътрешната среда на секс работниците:

- Задълбочаване на дисбаланса между формалната и неформална проституция и повишаване на броя на неформалните секс работници, за сметка на другите;
- Промяна на пазара на организиране на проституцията
- Навлизане на външно управление /от други градове/ на терени в гр. Бургас
- Размиване на вътрешните граници на групата, водещо до повишаване на миграцията и емиграцията на секс работниците

Промените свързани с външната среда бяха:

- промяната на правителството рефлектира върху поддържаната до момента политика, както на национално така и на местно ниво. Част от тези промени бяха насочени към борба с престъпността и в частност с организираната проституция и секс работата като цяло. Съдейки по събитията през годината, новата линия на действие ангажира все повече органите на реда, с цел прикриване на секс работата и изчезване на секс работниците /поне от явните места/.
- световната икономическа криза също е важен фактор, влияещ върху групата. Логично, влошените социално-икономически условия да повлияват секс работата. Това влияние се усеща в няколко направления
  - *повишаване на броя на секс работниците* се наблюдава както в по-големите населени места, така и в по-малките. Причините за това обаче са различни. Например в по-малките населени места се наблюдава по-нестабилна икономическа ситуация, което рефлектира върху повишаването на броя на секс работниците, докато в по-големите градове, например Бургас, тенденцията е към експериментиране в секс работата и временно задоволяване на потребности.
  - *повишаване на честотата на работа* на секс работниците, което е обосновано от намаляване на цените на предлаганите услуги и спадане на броя на потребителите на секс услугите. Това е най-характерно за уличната секс работа.
  - към края на годината, когато се наблюдаваше влошена финансова ситуация в цялата страна, секс работниците от местата с по-висок процент на безработица, започнаха да *напускат страната*, с цел повишаване на доходите си от секс работа в други държави.
  - *слабият туристически сезон* също оказва своето въздействие върху секс работниците от сезонни терени.

2. Тенденции.

Групови

- Повишаване на средната възраст на групата;
- Повишаване броя на клиентите от ромски произход;
- Размиване на границите на групата;
- Липса на група
- Промяна на вътрегруповите норми;
- Високо текучество;
- Висока мобилност и миграция /във и извън страната/.

Здравни, свързани с ХИВ и СПИ

Нови клиенти се наблюдава

- Повлияване от „митове“ по отношение на ХИВ и СПИ
- Ниска мотивация за тестване
- Трудно проследяване на здравния статус

Групови

- Ниско разпространение на СПИ;
- Липса на клиенти инфектирани ХИВ/СПИН;
- Стабилна мотивация за тестване;
- Добра здравна информираност;
- Добра мотивация за грижа за здравето;
- Повишена ангажираност за поддържане на здравно отговорно поведение.

Здравни, свързани с употреба на ПАВ

- Поява на инжекционна употреба на хероин в Бургас
- Поява на клиенти на лечение с метадон
- Задържане на нивото на употреба на стимуланти на закритите терени
- Увеличаване на употребата на инхаланти, сред секс работниците от ромска общност в Бургас
- Поява на клиенти употребяващи системно алкохол на терени в Сливен
- Увеличаване на случаите на злоупотреба с алкохол
- Поява на клиенти с алкохолна зависимост

Други

- намаляване на броя на местата за предлагане на секс услуги в Бургас;
- увеличаване на броя на сезонните терени;
- увеличаване броя на новите секс работници;
- повишена полицейска активност;
- повишаване на обхвата на достигане до групата.

3. Цел

Основната цел на проекта са насочени към редуциране на уязвимостта на комерсиалните секс работници по отношение на ХИВ/СПИН.

Дейностите по проекта са ориентирани към следните групи:

- Комерсиални секс работници /мъже, жени и транссексуални/, от всички нива на секс работата
- Приблизени на секс работниците /сводници, пазачи, шофьори/
- Интимни партньори на секс работниците
- Клиенти на секс работниците

4. Организация на работата

Работните дейности са ориентирани към няколко ключови направления:

- Работа с институции и широка общественост, която е насочена към представителство и лобиране
- Вътрекипна работа, чрез която се поддържат мотивацията на екипа, спазването на високи професионални стандарти и надграждане на уменията за работа с тези целеви групи
- Работа с целевите групи, основен акцент в тази дейност се поставя върху грижата за индивида и предоставянето на адекватен отговор на специфичните му потребности

5. Методи на работа

Основните методи на работа, които се използват са:

- Аутрич метод /класически, мобилен, домашен/
- ключови сътрудници /гейткипъри, пиъри или т.нар „информатори”/
- Дневен център – през октомври 2009 г. беше открит центъра за здравна и социална подкрепа, където се предоставя възможност за по-ползотворно въздействие върху клиентите, посредством здравно и психо-социално консултиране.
- Кампании, ориентирани към клиентите на секс работниците и/или широка общественост

Според спецификите на конкретните терени и етапа на контакт и овластяване на клиентите работните подходи могат условно да бъдат разделени в 3 групи:

- *Провокирани от екипа* – при тях, ангажимент за поддържането на контакта има екипа.
- *Със заявка от клиентите* – при този начин на работа, клиента поема инициативата за реализирането на контакт, ангажиментите по осъществяването му и регулярността му са споделени.
- *От страна на клиентите* – това е точно обратното на първия начин на работа, т.е. ангажимента за реализирането на контакт е изцяло на клиента.

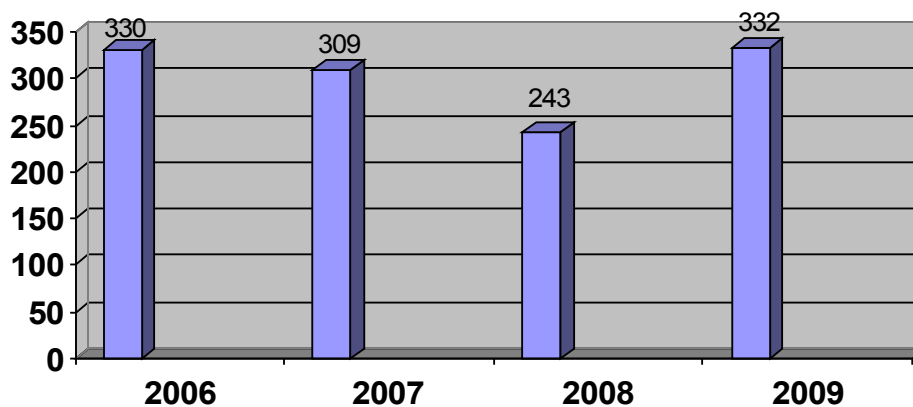
6. Услуги

Комерсиалните секс работници се възползват от множество услуги, които предлагаме. Те могат да бъдат разделени в 2 групи:

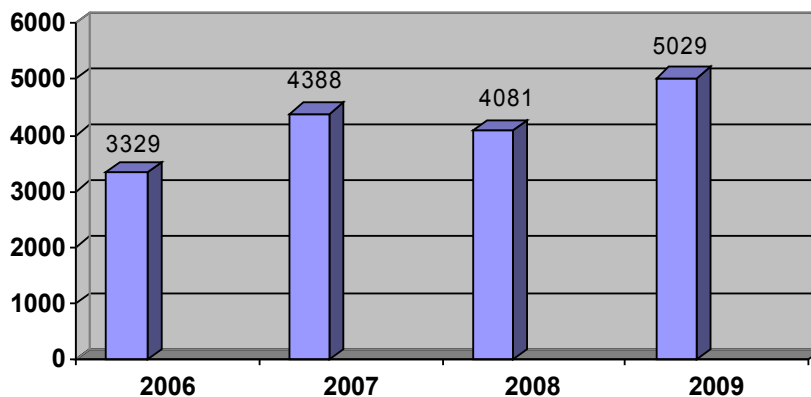
- Материални – те включват:
  - Презервативи
  - Овлажнители
  - Тестове за бременност
  - Комплекти за безопасна употреба на ПАВ
  - Здравно-информационни материали
  - Други
- Нематериални, те са свързани с реализирането на промяна в клиентите по отношение на здравно отговорно поведение и/или работа по заявена от тях проблемна област:
  - Здравни консултации
  - Психо-социални консултации
  - Тестуване за ХИВ/СПИН, Сифилис, Хепатит В и С
  - Тестуване за Хламидия и Херпес Симплекс /тип 2/
  - Водене на случай
  - Други

7. Резултати

7.1. Нови контакти по години

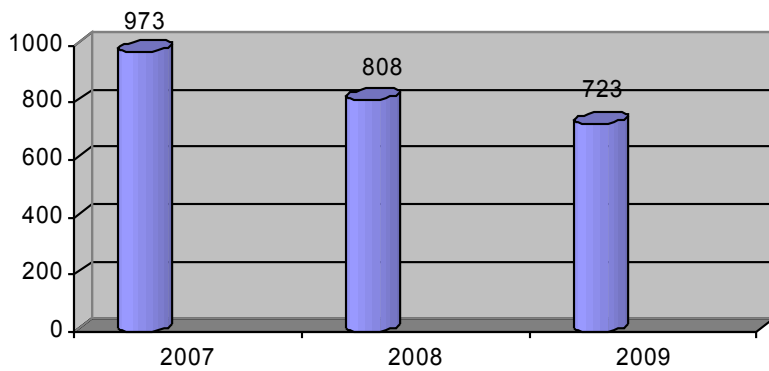

7.2. Директни контакти по години

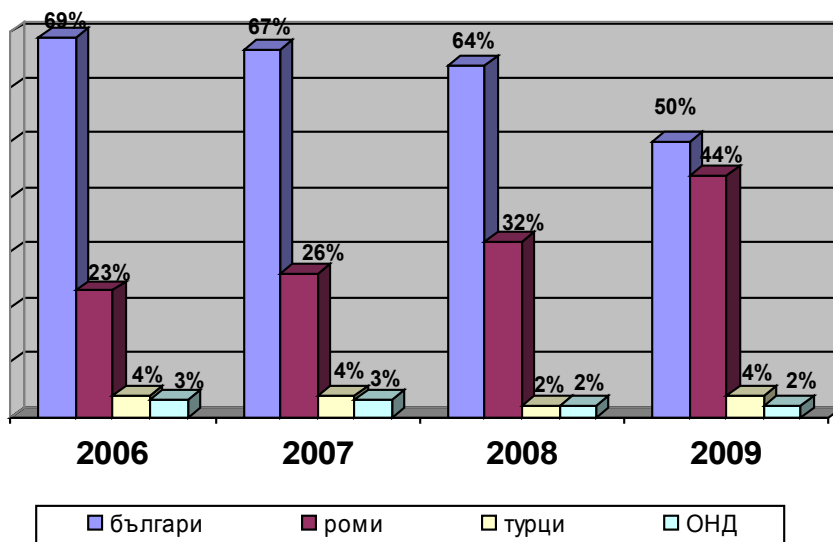

7.3.

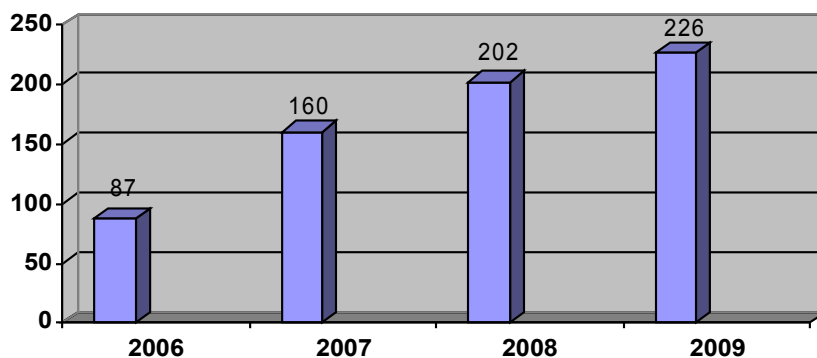
Индивидуални контакти по години

7.4. Етническа принадлежност по години

7.5. Брой тествани за ХИВ/СПИН лица

7.6. Терени

През 2009 екип на Сдружение „Доза обич“ е работил на 45 терена с комерсиални секс работници. Те се намират на територията на следните области:

- Област Бургас – Община Бургас, Община Айтос, Община Несебър, Община Карнобат, Община Приморско и др.
- Област Сливен – Община Сливен, Община Котел
- Област Ямбол – Община Сливен, Община Тунджа, Община Стралджа

7.7. Качествени резултати:

- през годината са направени 2 496 групови и индивидуални здравни консултации
- 1 243 психо-социални консултации, насочени към решването на конкретни проблеми и реализирането и поддържането на поведенческа промяна.
- Осъществени са около 760 насочвания на клиенти към различни институции

V. Други проекти

Ефективни студентски практики в партньорство с НПО

Сдружение „Доза обич“ е партньор по проекта, а водеща организация е Бургаски Свободен Университет.

- 1. Цел:** Осигуряване на реален практически стаж и квалификация на студентите по социална работа в различни тематични области. Изработване на ръководства за адекватни и актуални методики за повишаване уменията изнанията на студентите.

- 2. Работни задачи /конкретно на Сдружение „Доза обич“/**
  - Подбор на 20 студента по социална работа за обучение и квалификация за робата в областта на наркоманиите.
  - 60 часа – теоретична подготовка
  - 180 часа – практична работа.
  - Подготовка на критерии за проследяване на прогредса по време на обучението.
  - Подготовка на методология за обучение на студентите, включваща методи за работа, целящи пълноценно и ефективно повишаване на практическите умения.

- 3. Резултати**
  - Бе сформирана група от 20 студента, които имат желание да надградят знанията и професионалните си ресурси за работа в областта на наркоманиите.
  - Студентите бяха теоретично подготвени за работа в областта наркоманиите.
  - Бяха сформирани 4 работни групи, които се включиха в практически дейности:
    - група „кампании“ – 4 студента.
    - Група „водене на групова работа в Затвора“ – 2 души.
    - Група „социологически изследвания“ – 3 души
    - Група „директна работа с употребяващи“ – 10 души
  - Стартира подготовка на ръководство за повишаване уменията и подобряване на обучителните методи при подготовка на кадри в областта на наркоманиите.

VI. Дейности с институции и партньори;

1. Сдружение „Доза обич“ продължава да е член на:

- Коалиция „АнтиСПИН“
- Централно Източно Европейска мрежа по намаляване на вредите
- AIDS Action Europe
- Местен Общински комитет за превенция на ХИВ/СПИН – Бургас
- Областен съвет по проблемите на наркоманиите - Бургас
- Граждански комитет по проблемите на наркоманиите – Бургас

2. Сдружение „Доза обич“ продължава да поддържа добри партньорски отношения с:

Сътрудничество с Национални структури:

- Министерство на Здравеопазването – основен донор в дейностите на организацията.
- Национален център по наркомании – основен партньор, супервайвизор и консултант в дейността ни.

Регионални структури:

Държавни и общински служби

- Община – Бургас /отдел Здравеопазване и евроинтерграция/
- РДВР – Бургас
- Общински превантивно-информационен център – сътрудничество предимно при провеждане на местни кампании.
- Затвор – Бургас
- Пробационна служба – Бургас
- Община – Несебър /отдел Здравеопазване и евроинтерграция/

Лечебни и диагностични структури

- РИОКОЗ – Бургас
- ПФЗ - Бургас
- ОКВД – Бургас
- ОДПЗС – Бургас.
- Метадонови програми в гр. Бургас

Учебни заведения

- Бургаски Свободен университет
- ВХТИ «Асен Златаров»
- Училищни структури

Бизнес структури

РОТАРИ КЛУБ – Бургас

Неправителствени организации и други

3. Осъществени дейности:

- През м. април бяха предоставени **отчети за дейността на Сдружението**, в контекста на закона за ЮЛНЦ пред Министерство на правосъдието и Министерство на труда и социалната политика. Други институции на които бе предоставен официален доклад от дейността ни за 2008г. бяха МЗ, Община Бургас, РДВР, ОДПЗС, РИОКОЗ и др.
- на **23 април бе презентирана дейността** на Сдружението ни на среща с представители на различни политически партии, организирана от и в Община Бургас.
- През м. юни бяха подадени и одобрени документи в **Община Бургас за предоставяне на становище** за работа. Зам. кмета по здравеопазване Д-р Мануелян и директора на отдел Здравеопазване – Д-р Димитров изразиха надеждите си да продължаваме да работим настоящата си работа, а също и нейната важност. становище за дейността получихме към края на месец юни.
- Бе проведена среща в Община Бургас с цел да се подготвят **документи за предоговаряне за общинското помещение** отдадено ни под наем.
- На 4 и 5 юни представител на организацията присъства на **международна конференция на ЕКАД в гр. Созопол, където представи доклад на тема** „Мениджмънт на програми в областта на наркоманиите в неправителствения сектор”. Присъстващите /повечето представители на общински и държавни структури/ посрещнаха информацията с интерес.
- На 26 юни представител на организацията **презентира на семинар, организиран от НЦН**, работата ни в КИЦ за употребяващи наркотици.

Други

- Поддръжане на добри партньорски взаимоотношения с всички гореописани структури.
- Договорено допълнително финансиране от Община Бургас
- Участие в редица работни срещи и семинари на национално ниво.
- Подписване на договор с БСУ, като партньори по проект за «Ефективни студентски практики».
- Подписан договор с НЦН по проект «Спаси живот».
- Подписан договор с НЦН по проект «Консултативен център за употребяващи наркотици».
- Осигуряване прозрачност на дейността посредством предоставянето на отчетни форми, информираност за нови и текущи дейности и др.

В заключение: Дейността през годината насочена към партньорска работа и представителство не бе по-различна от друга година и не бе значително надградена. През 2009г. успяхме да запазим добрите си взаимоотношения с външните структури и да поддържаме високо реномето на организацията в професионалното пространство и среди.

VII. Кампанийна дейност.

Дейностите ни сред широка общественост бяха ориентирани около кампанийната дейност на значими дати. Кампаниите бяха организирани съвместно с други структури – РИОКОЗ, КАБКИС, Община – Бургас, БЧК, Превантивен център, К6, К5, К7,:

- 14 февруари – денят на влюбените
- 24.03.2009 – Световен ден за борба с ТУБ
- април 2009г. - солидарност между поколенията – кампанията се проведе съвместно с клиенти, употребяващи наркотици и хора от третата възраст.
- 26 май – ден в памет на засегнатите ХИВ/СПИН. Екипът ни се включи в бързото тестване за ХИВ.
- 26 юни – световния ден Антидрога.
- 31 срещу 01 юли – традиционно посрещане на изгрева на слънцето на плажа. На събитието както е ясно присъстваха много млади хора, на които са раздадени информационни материали и информация за видовете наркотици, вреди от употреба, безопасни сексуални практики.
- 07,07 – бързи тестове за ХИВ с ММК в гр. Обзор и гр. Несебър.
- 24,07 – бързи тестове с ММК гр. Поморие
- По инициатива на нашата организация се осъществи кампания за информираност за рисковете от ХИВ и употреба на наркотични вещества на международния фестивал "духът на Бургас" през август..
- Включването ни в националната програма за анонимно и безплатно изследване за ХИВ, бе посредством предоставянето на ММК.
- 01 декември – Световен АнтиСПИН ден.
- 08 декември – кампания придружена с тестване за ХИВ в гр. Карнобат, съвместно с РИОКОЗ.

Други дейности свързани с популяризирането на програмата са публикации в пресата за дейността на Сдружението и косвено за Програмата за превенция на ХИВ, сред употребяващи.

VIII. Вътре екипна работа

Управлението се осъществява по стандартна схема - плануване, разпределение на труда, координация и контрол. Акценти: поддържане на позитивен микроклимат, ясните правила и работни задачи, поддържане на добра и гъвкава комуникация, предоставяне на възможности за професионално развитие и обучение, взаимозаменяемост, трансформиращо ръководство и т.н.

Управленския подход е ориентиран към трансформиращ тип ръководство и грижа за човешкия ресурс.

Тези подходи и други фактори допринесоха за сформирването на следните тенденции.

- ниско текучество на екипа.
- Стабилна екипност.
- Висок ресурс на членовете на екипа.
- Градивни вътреекипни процеси
- Позитивен микроклимат.
- Мултиплициране на опита.

Вътрешен мониторинг

Вътрешния ни мониторинг продължава да се осъществява по познатата схема, на няколко нива:

- Екипни срещи – ежеседмични
- Отчет за дейностите по програмата пред УС на Сдружението – ежемесечно.
- Сравнение на постигнатите резултати с заложените цели в краткосрочните и дългосрочни планове.
- Сравнителен анализ с резултатите за предходни години.

През 2009г. нямаше възможност да наемем супервизор за екипа. Първоначалното ни очакване липсата на супервизия да се компенсира от позитивните вътреекипни процеси не бе реалистично и липсата на пространство за вентилация на емоциите и превенция на бъртаут се отрази негативно на членовете на екипа. Въпреки това вътреекипната кохезия бе висока.

12 май 2010г.
гр. Бургас

Антоанета Радева
Председател на Сдружение "Доза обич"